

Innst. 411 L

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 132 L (2012–2013)

Innstilling fra justiskomiteen om endringer i straffeprosessloven (bording av skip ved terrorhandlinger m.m.)

Til Stortinget

Sammendrag

FN vedtok i 2005 to instrumenter til bekjempelse av terrorhandlinger foretatt mot, på eller fra henholdsvis et skip eller en plattform, samt terrorhandlinger ved bruk av et skip som middel (skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005). Disse regnes blant FNs terrorkonvensjoner. Norge har undertegnet begge, men ikke ratifisert dem.

Skipsfartsprotokollen 2005 etablerer et regime som åpner for at en konvensjonsstat kan borde et skip som fører en annen konvensjonsstats flagg ved mistanke om overtredelse av noen av straffebestemmelsene i protokollen. Departementet foreslår en ny bestemmelse i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) som åpner for at påtalemyndigheten kan gi utenlandske myndigheter tillatelse til å borde et norsk fartøy ved mistanke om overtredelse av noen av straffebestemmelsene i skipsfartsprotokollen 2005. Det foreslås dessuten en bestemmelse om erstatningsansvar for norske myndigheter for skade som oppstår i forbindelse med en bording.

For øvrig oppfyller norsk rett de forpliktelsene som følger av skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005.

Fra Justis- og beredskapsdepartementets side er det ønskelig å bidra i kampen mot terror. Dette er i stor grad en form for kriminalitet som skjer uavhengig av landegrensene og som derfor bør bekjempes så vel på det internasjonale som det nasjonale plan. Med disse lovforslagene muliggjøres norsk tilslutning til skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005. I Prop. 133 S (2012–2013) bes det om Stortingets samtykke til ratifikasjon av skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005. Det vises til egen innstilling om denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michalsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til viktigheten av at skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005 nå ratifiseres jf. Prop. 133 S (2012–2013). Gjennomføring av skipsfartsprotokollen 2005 krever lovendring, og komiteen støtter det fremlagte forslaget.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i straffeprosessloven (bording av skip ved terrorhandlinger m.m.)

I

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

Første del overskriften skal lyde:

Første del. Domstolene og deres avgjørelser mv.

Kapittel 1 overskriften skal lyde:

Kap 1. Lovens virkekrefts mv.

I kapittel 1 skal ny § 4 a lyde:

Påtalemyndigheten kan gi tillatelse til at utenlandske myndigheter border et norsk fartøy og gjør bruk av tvangsmidler mv. i samsvar med protokoll 2005 til konvensjon 10. mars 1988 om bekjempelse av ulovlige handlinger mot sikkerheten ved skipsfart artikkel 8bis. Tillatelse bør normalt ikke gis hvis de aktuelle bestemmelser om bruk av tvangsmidler i vedkommende stat er vesentlig mindre betryggende

enn de tilsvarende norske bestemmelsene. Det kan stilles vilkår for tillatelsen.

Påtalemyndigheten avgjør om Norge skal opptre som anmodende stat etter protokollen artikkel 8bis nr. 4 og nr. 5.

Kongen bestemmer hvem som skal anses som påtalemyndighet etter denne bestemmelsen og kan gi nærmere regler om den kompetente myndighetens arbeid og oppgaver.

Ny § 446 a skal lyde:

Skade som skjer i forbindelse med en aksjon som norske myndigheter foretar ombord på et fartøy i samsvar med protokoll 2005 til konvensjon 10. mars 1988 om bekjempelse av ulovlige handlinger mot sikkerheten ved skipsfart, skal erstattes av norske myndigheter dersom:

- a) *tiltak er gjennomført på en måte som ikke er hjemlet i protokollen, eller går ut over det som med rimelighet kan anses som nødvendig, eller*
- b) *mistanken om ulovlige handlinger mot sikkerheten ved skipsfart viser seg å være ugrunnet, forutsatt at fartøyet, rederen eller besetningen ikke har foretatt seg noe som gir grunn til mistanken.*

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i justiskomiteen, den 4. juni 2013

Per Sandberg

leder

Åse Michaelsen

ordfører